

A MAGYAR KÖZLÖNY MELLÉKLETE
2020. szeptember 3., csütörtök

Tartalomjegyzék

III. Kormányrendeletekhez tartozó indokolások

Végleges előterjesztői indokolás a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet Magyarország egész területére történő elrendeléséről, valamint a válsághelyzet elrendelésével, fennállásával és megszüntetésével összefüggő szabályokról szóló 41/2016. (III. 9.) Korm. rendelet módosításáról szóló 411/2020. (VIII. 30.) Korm. rendelethez	1396
Végső előterjesztői indokolás a közneveléssel összefüggő egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 417/2020. (VIII. 30.) Korm. rendelethez	1397

III. Kormányrendeletekhez tartozó indokolások

Végleges előterjesztői indokolás

a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet Magyarország egész területére történő elrendeléséről, valamint a válsághelyzet elrendelésével, fennállásával és megszüntetésével összefüggő szabályokról szóló 41/2016. (III. 9.) Korm. rendelet módosításáról szóló 411/2020. (VIII. 30.) Korm. rendelethez

Ezen indokolás a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés b) pontja alapján az Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A menedéjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: menedéjogról szóló törvény) 80/A. § (2) bekezdése kimondja, hogy az országos rendőrfőkapitány és a menekültügyi hatóság vezetőjének kezdeményezésére, az idegenrendészetért és a menekültügyért felelős miniszter javaslatára a Kormány rendeletben rendelheti el a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzetet. A tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet elrendelhető Magyarország meghatározott területére vagy egész területére.

A Kormány a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet Magyarország egész területére történő elrendeléséről, valamint a válsághelyzet elrendelésével, fennállásával és megszüntetésével összefüggő szabályokról szóló 41/2016. (III. 9.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: kormányrendelet) – 2016. március 9-ei hatálybalépéssel – elrendelte Magyarország egész területére a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzetet.

A menedéjogról szóló törvény 80/A. § (3) bekezdése előírja az országos rendőrfőkapitánynak és a menekültügyi hatóság vezetőjének, hogy a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet feltételeinek fennállását folyamatosan kísérje figyelemmel, valamint a kormányrendelet 4. §-a előírja, hogy 15 naponta közösen tájékoztatják a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet feltételeinek fennállásáról az idegenrendészetért és a menekültügyért felelős minisztert.

A kormányrendelet időbeli hatálya a menedéjogról szóló törvény 80/A. § (4) bekezdése alapján időben korlátozott, mivel a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet elrendelésének időtartama legfeljebb hat hónap. A hat hónapos időbeli hatály a menedéjogról szóló törvény 80/A. § (4) bekezdése alapján azonban meghosszabbítható, ha a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet elrendelésének a feltételei a meghosszabbítás időpontjában fennállnak.

Az országos rendőrfőkapitány és a menekültügyi hatóság vezetőjének tájékoztatása alapján a kormányrendelet időbeli hatályának meghosszabbítása indokolt, mivel fennállnak a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet elrendelésének a feltételei.

Az országos rendőrfőkapitány és a menekültügyi hatóság vezetőjének 15 naponként közösen felterjesztett beszámolója alapján megállapítható, hogy a Magyarországra érkezett vagy jogellenes belépést megkísérlő illegális migránsok száma 2019. január 1. és 2019. december 31. között összesen 17 252 fő, 2020. január 1. és július 31. között pedig összesen 17 442 fő volt.

A határon lefolytatott menekültügyi eljárás széles körben való alkalmazhatóságának megvalósításához szükséges törvények módosításáról szóló 2016. évi XCIV. törvény 2016. július 5-én történt hatálybalépését követően a 8 km-es sávon belül 2019. évben 12 350 fő, míg a 2020. évben július 31-ig 10 742 fő került feltartóztatásra, majd átkísérésre az ideiglenes biztonsági határzáron keresztül.

A 2017. március 28-án hatályba lépett jogszabályváltozások óta 2019-ben 820 fő, 2020. július 31-ig pedig 1657 fő került átkísérésre a 8 km-es sávon túlról. Az elfogott, feltartóztatott személyek többsége szír, afgán, marokkói, iraki és palesztin állampolgár volt.

A rendelkezésre álló adatok azt mutatják, hogy a 2019. évhez képest a 2020. év első három hónapjában nőtt a nyugat-balkáni útvonalon érkezők száma, azonban március második felétől visszaesés volt tapasztalható egészen május közepéig. Ebben az időszakban érvényesült a koronavírus-járvány miatt a nyugat-balkáni térség országaiban

bevezetett intézkedések hatása. A régió országai fokozatosan megszüntették a szigorító intézkedéseket, melynek hatása a magyar–szerb és a magyar–horvát határszakaszon jól érzékelhető volt, amit mutat, hogy 2020. május 1. és 15. között 158 fő volt az illegálisan belépő vagy azt megkísérlő intézkedés alá vont személyek száma, míg május 16–31. között már 1490 fő, júniusban pedig a számuk a májusi adatoknak több mint a kétszeresére – 1648 főről 3575 főre – nőtt.

2020. január 28-án egy körülbelül 60–70 főből álló csoport a magyar–szerb határszakaszon lévő – korlátozott nyitvatartású – Röske közúti határátkelőhelyen erőszakos áttörési kísérletet követett el. A jelenlegi migrációs folyamatok azt támasztják alá, hogy hasonló cselekményekkel továbbra is számolni kell.

A fenti körülmények figyelembevételével Magyarország államhatárának védelme továbbra is szükségessé teszi a kizárólag válsághelyzet idején irányadó jogszabályi rendelkezések alkalmazását és a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet fenntartását.

Végső előterjesztői indokolás a közneveléssel összefüggő egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 417/2020. (VIII. 30.) Korm. rendelethez

A jogszabály tervezetéhez tartozó indokolást a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés b) pontja értelmében közzé kell tenni.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény módosításáról szóló 2020. évi LXXXVII. törvény hatálybalépésével a pedagógus munkakörök betöltésének képzettségi, végzettségi feltételeit szabályozó rendelkezések kikerültek a törvényből. A terület nem marad szabályozatlanul, a törvényi felhatalmazó rendelkezés kiegészülésével kormányrendelet határozza meg a tartalmi szabályokat. A szabályozás szint megváltoztatásának szakmai, illetve praktikus indoka az, hogy a jogszabályok tartalma – például a köznevelésben szükséges pedagóguskapacitás biztosításához vagy a képzési szerkezet módosítása miatt – a jelenleginél rugalmasabban alakítható.

Az érettségit érintő módosításokat egyfelől az indokolja, hogy a katonai alapismeretek közismereti választható vizsgatárgyból 2021 októberében lehet legkésőbb érettségi vizsgát tenni, mert kifut ez a tantárgy a rendszerből. 2022. február 15-től lehet jelentkezni a honvédelmi alapismeretek érettségi vizsgára.

Az előrehozott érettségi vizsga letételére nagy igény mutatkozik. A módosításra annak érdekében van szükség, hogy a 12. évfolyamosok a 12. évfolyam őszi vizsgaidőszakában idegen nyelvekből és informatikából is tehessenek előrehozott vizsgát.

Az érettségi vizsgára történő jelentkezés visszavonása, illetve megváltoztatása kapcsán egy konkrét határidő megadása szükséges.

Az érettségi törvényes lebonyolítása érdekében szükséges a vizsgabizottság elnökének jogosítványait kiterjeszteni.

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján szükséges jogszabályban rögzíteni, hogy a középiskolai tanulmányok sikeres befejezése nélkül érettségi vizsga nem tehető.

A módosítás célja továbbá a külföldi oktatási intézményben külföldön vagy Magyarországon működési engedéllyel rendelkező külföldi rendszerű iskolában folytatott tanulmányok igazolásának egyszerűbbé tétele az érettségi vizsgára bocsátás érdekében, ugyanis egyre több az olyan jelentkező, aki – akár határon túli magyarként, akár hosszabb-rövidebb külföldi tartózkodás után – külföldön folytatott középfokú tanulmányok után kíván Magyarországon érettségit tenni. A hatályos szabályozás a külföldi tanulmányok beszámításáról rendelkezik, az igazgató feladata annak megállapítása, hogy az érettségre bocsátás feltételeként a középiskolai tanulmányok befejezése megtörtént-e (a bemutatott dokumentumokban igazolt tanulmányoknak a saját helyi tantervvel való

összehasonlítása alapján az esetlegesen hiányzó elemek teljesítésének előírása). Az új szabályozás egyértelmű és egyszerűen alkalmazható, melynek lényegi elemei:

- aki olyan külföldi bizonyítvánnyal rendelkezik, amely Magyarországon középiskolai tanulmányok befejezését igazoló okiratnak minősül, az a középiskolai tanulmányait magyarországi középiskolában befejezett jelentkezőkkel azonos szabályok szerint tehet Magyarországon érettségi vizsgát;
- aki olyan külföldi bizonyítvánnyal rendelkezik, amely Magyarországon érettségi bizonyítványként elismerhető, a magyarországi érettségi bizonyítványt szerzett jelentkezőkkel azonos szabályok szerint tehet Magyarországon érettségi vizsgát;
- arra vonatkozóan, hogy a bizonyítvány megfelel-e a jogszabályban meghatározott bármelyik feltételnek, a jelentkezést fogadó intézmény szakértőként megkeresheti a külföldi bizonyítványok és oklevelek elismeréséért felelős hatóságot.

Ha a külföldi bizonyítvány egyik fenti feltételnek sem felel meg, akkor a jelentkezőnek – akár a magyar, akár valamely külföldi rendszerben – először folytatnia kell, illetve be kell fejeznie a középiskolai tanulmányait, és csak ezt követően érettségizhet a magyar rendszerben.

A pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben részt vevők juttatásairól és kedvezményeiről szóló 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet módosítása azért szükséges, mert az alapítási engedélyt az Oktatási Hivatal adja ki, ezzel a pedagógus-továbbképzések akkreditációjával kapcsolatos teljes hatáskörben az Oktatási Hivatal jár el.

A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosítása a felnőttoktatásban és a szakgimnáziumi képzésben a munkarend és a képzési forma specialitásaira tekintettel szükséges.

A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet módosítása az alábbi indokok alapján vált szükségessé: „A tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása” elnevezésű EFOP 3.1.5-16-2016-0001 projekt keretében a megvalósító Oktatási Hivatal az iskolai lemorzsolódás megelőzését támogató pedagógiai rendszert dolgozott ki. A pedagógiai rendszer segítségével 300 alap- és középfokú (valamint 157 óvodai) köznevelési intézményi feladatellátási hely részesült komplex, a befogadó oktatást támogató intézményfejlesztésben. Az iskolai lemorzsolódás megelőzését támogató pedagógiai rendszer az intézmények pedagógiai programjába beépül 2020. szeptember 30-ig. A módosítási javaslat célja, hogy a projektben kifejlesztett és kipróbált pedagógiai rendszer a köznevelési rendszer egészében alkalmazható legyen. A módosítás ezzel a lemorzsolódás megelőzését szolgáló korai jelző- és pedagógiai támogató rendszer szakmai, pedagógiai megerősítését szolgálja, egyúttal az uniós támogatások fenntarthatósági kritériumának teljesítését, a projekt eredményei rendszerszintű beépülésének jogszabályi megalapozását biztosítja.

A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdés 21. pontja értelmében a köznevelés információs rendszere részeként működtetett, a lemorzsolódás megelőzését szolgáló korai jelző- és pedagógiai támogató rendszer célja, hogy a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók számának csökkentése érdekében pedagógiai-szakmai segítséget nyújtson az érintett tanulók, pedagógusok, intézmények és fenntartók számára. E pedagógiai-szakmai segítséghez indokolt illeszteni az intézményi és tanulói szintű beavatkozásokat segítő pedagógiai keretrendszert.

Az elkészült pedagógiai rendszerhez kapcsolódó, jelenleg minőségbiztosítás alatt álló módszertani segédletek – útmutató, módszertani ajánlások, szakirodalom – az Oktatási Hivatal felületén lesznek elérhetőek. Ennek figyelembevételével a módosítás hatálybalépése 2021. január 1.

A felsőoktatási felvételi eljárásról szóló 423/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet módosítása azért szükséges, mivel a katonai alapismeretek közismereti választható vizsgatárgyból 2021 októberében lehet utoljára érettségi vizsgát tenni, ugyanakkor 2022. szeptember 1-jétől honvédelmi alapismeretek érettségi vizsgára lehet jelentkezni. A művészeti versenyeken szereshető többletpontszámok lehetőségét csak a művészeti szakmai képzésben részt vevő középiskolások számára hagyja nyitva a módosítás, mert életszerűtlen, hogy már esetleg alsó tagozatos, művészeti tanulmányait nem régen elkezdő tanulók is pontokat szerzhessenek. Ezzel összefüggésben nem lép hatályba a kérdést rendező, a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény hatálybalépésével összefüggő módosító és hatályon kívül helyező rendelkezésekről szóló 13/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 81. § 2. pontja. A módosítással továbbra is érvényesül a 2012 óta hatályos gyakorlat.

A pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet módosítására azért van szükség, mert a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény módosításáról szóló 2020. évi LXXXVII. törvény 2020. augusztus 31-ei hatállyal hatályon kívül helyezi a pedagógus munkakörök betöltésének képzettségi, végzettségi feltételeit szabályozó rendelkezéseket.

A terület szabályozottsága továbbra is biztosított; a törvényi felhatalmazó rendelkezés kiegészülésével kormányrendeleti szinten kerülnek meghatározásra a tartalmi szabályok.

A szabályozás szint megváltoztatásának szakmai, illetve praktikus indoka, hogy a jogszabály tartalma például a köznevelésben szükséges pedagóguskapacitás biztosítása érdekében, vagy a képzési szerkezet módosítása miatt, a jelenleginél rugalmasabban alakítható.

A kormányrendeleti szintű szabályozás teljes egészében megtartja a törvény rendelkezéseit, tehát továbbra is főleg pedagógus végzettséggel lehet tanítani, a NAT-tal összefüggésben meghozott kivételi szabályok függvényében. Új képesítési szabály biztosítja a gyermekfelügyeletet, tanuló felügyelet ellátásának könnyebb megszervezését.

Ezen túlmenően néhány apró pontosító rendelkezés beiktatása is szükséges, amely a 2020. július 1-jétől bevezetett ágazati szakmai illetménypótlék kifizetésére, továbbá a pedagógus-előmeneteli rendszer hatálya alá tartozó, egyes bölcsődetípusokban dolgozó pedagógus munkakörökben dolgozóakra vonatkoznak.

Az állami köznevelési közfeladat ellátásában fenntartóként részt vevő szervekről, valamint a Klebelsberg Központtól szóló 134/2016. (VI. 10.) Korm. rendelet módosítására egyrészt azért van szükség, mert a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény az Országos Képzési Jegyzék helyébe a szakmajegyzéket mint a szakmák hivatalos állami regiszterét állította. Másrészt azért szükséges még a kormányrendelet módosítása, mert a Köznevelés Állami Fenntartóinak Folyamat Egységesítése és Elektronizálása (KAFFEE) projekt megvalósítása során szükségessé vált a SZEÜSZ-KEÜSZ csatlakozásokat az érintett 2172 köznevelési intézmény nevében (hasonlóan az önkormányzati ASP esetén a Magyar Államkincstár szerepéhez) elvégezni az ehhez szükséges jogszabályi felhatalmazás (adatfeldolgozás és csatlakozási lehetőség) birtokában, amelyhez jogszabály-módosítás szükséges.

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 232/D. § (1) bekezdés a) pont ae) alpontja alapján a járványügyi készültség keretében egészségügyi válsághelyzetben a Kormány rendeletében korlátozható vagy megtiltható egyes intézmények – így különösen járóbeteg-szakrendelő, fekvőbeteg-gyógyintézet, valamint köznevelési, szakképző, felsőoktatási, szociális, gyermekvédelmi, gyermekjóléti és közművelődési intézmény – látogatása, e) pontja alapján a köznevelésre, felsőoktatásra, szakképzésre és felnőttképzésre vonatkozó rendelkezéseket állapíthat meg.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 30. § (5) bekezdése szerint, ha rendkívüli időjárás, járvány, természeti csapás vagy más elháríthatatlan ok miatt a nevelési-oktatási intézmény működtetése nem lehetséges,

- a) az intézményre kiterjedő veszélyhelyzet esetében az intézményvezető,
- b) a településre kiterjedő veszélyhelyzet esetében a jegyző a fenntartó egyidejű értesítése mellett,
- c) a megyére, fővárosra kiterjedő veszélyhelyzet esetében a hivatal

rendkívüli szünetet rendel el.

A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 111. §-a szerint, ha rendkívüli időjárás, járvány, természeti csapás vagy más elháríthatatlan ok miatt a szakképző intézmény működtetése nem lehetséges,

- a) a szakképző intézményre kiterjedő veszélyhelyzet esetében az igazgató,
- b) a településre kiterjedő veszélyhelyzet esetében a jegyző, a fenntartó egyidejű értesítése mellett,
- c) a megyére, fővárosra kiterjedő veszélyhelyzet esetében a szakképzési államigazgatási szerv

rendkívüli szünetet rendel el.

A koronavírus világjárványt az Egészségügyi Világszervezet 2020. március 11-én világjárványnak nyilvánította.

Az Nkt. 30. § (5) bekezdése, illetve az R. 111. §-a nem értelmezi a járvány fogalmát, mindazonáltal az ott a)–b) pontban meghatározott esetek logikai kapcsolatban állnak egymással, amely szerint az enyhébb veszélyhelyzettől a súlyosabbig haladva állapítja meg az intézkedési hatásköröket.

Tekintettel arra, hogy a koronavírus világjárvány nem intézményre, illetve településre terjed ki, hanem hatásait tekintve Magyarország valamennyi lakóját fenyegeti, így a rendkívüli szünet elrendelésére vonatkozó szabályt is ennek megfelelően szükséges alkalmazni.

A Korm. rendelet kimondja, hogy a koronavírus világjárvány által okozott fertőzés vagy fertőzött személyek megjelenése a köznevelési intézményben és a szakképző intézményben a megyére, fővárosra kiterjedő veszélyhelyzetnek minősül. Ezáltal az intézményvezető és a jegyző nem rendelhet el a koronavírus járvány miatt rendkívüli szünetet, erre kizárólag az Oktatási Hivatalnak, illetve a szakképzési államigazgatási szervnek van lehetősége.

Az Indokolások Tárát az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Salgó László Péter.

A szerkesztőség címe: Budapest V., Kossuth tér 4.

Az Indokolások Tára hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://www.magyarokzlony.hu> honlapon érhető el.